

DPADY

MINIMALIZÁCIA, ZHODNOCOVANIE A ZNEŠKODŇOVANIE

MESAČNÍK

10 • 2024

- EUDR alebo ochrana pred odlesňovaním aj z hľadiska obalov
- Legislatívne požiadavky chovu hospodárskych zvierat z hľadiska ochrany životného prostredia (2.)
- Zálohový systém a jeho novelizácia
- Sklárky odpadov na Slovensku pred Súdnym dvorom EÚ
- Trosky z výroby medi ako alternatívna surovina (2.)
- Komentár k zákonu o Environmentálnom fonde (12.)

EUDR ALEBO OCHRANA PRED ODLESŇOVANÍM AJ Z HĽADISKA OBALOV

RNDr. Alexandra Grgulová
NATUR-PACK, a.s., Bratislava

EUDR alebo nariadenie o odlesňovaní je ďalší doplnok európskej legislatívy, ako dosiahnuť krajšiu a zelenšiu Európu. Článok sa zameriava na jednotlivé ustanovenia nariadenia, a to na aké komodity a spoločnosti sa nariadenie vzťahuje, ich povinnosti, poukazuje na ešte nevyjasnené oblasti vrátane bližšieho pohľadu na problematiku obalov.

Odlesňovanie patrí medzi významné aspekty ovplyvňujúce nielen stratu biodiverzity a narúšanie ekosystémov, ale taktiež s tým súvisiacu zmenu klímy, či už emisiami skleníkových plynov, alebo znižovaním kapacity záchytu oxidu uhličitého. Rovnako tak je ohrozený aj kolobeh vody či potravinové systémy. Z dôvodu snahy o predchádzanie odlesňovania bolo na pôde EÚ prijaté *nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 Z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010* – tzv. EUDR [1].

Nariadenie patrí do balíčka opatrení, ktoré sú potrebné na splnenie záväzkov Únie, či už v zmysle Európskej zelenej dohody, ako aj Parížskej dohody, 8. environmentálneho akčného programu či záväzku na klimatickú neutralitu.

Podľa preambuly daného nariadenia sa odhaduje, že bez primeraného regulačného zásahu do súčasného systému by spotreba a produkcia vybraných komodít, na ktoré sa EUDR zameriava, spôsobili do roku 2030 každoročne odlesnenie približne 248 000 hektárov. Aj to je dôvod, prečo sa ustanovilo, že tieto komodity, resp. výrobky z nich nebudú môcť byť uvádzané na trh Európskej únie, a teda nebudú môcť byť vyrobené v EÚ ani dovezené do EÚ, ak nebudú spĺňať tieto tri kritériá:

1. nespôsobujú odlesňovanie,
2. sú vyprodukované v súlade s legislatívou krajiny pôvodu,
3. vzťahuje sa na ne vyhlásenie o náležitej starostlivosti.

Ide o kumulatívne kritériá, teda všetky musia byť splnené súčasne. Ak komodity/výrobky tieto podmienky spĺňať nebudú, nebude umožnený ani ich vývoz mimo EÚ.

Komodity spadajúce pod EUDR

Medzi komodity, ktoré boli identifikované ako tie najproblematickejšie, ktoré sa navyše podieľajú na odlesňovaní, patria:

1. palma olejná,
2. sója,
3. drevo,
4. kakao,
5. káva,

6. hovädzí dobytok a
7. kaučuk.

Nariadenie sa nevzťahuje len priamo na uvedené komodity, ale aj na výrobky z nich. Celý zoznam dotknutých výrobkov sa nachádza v prílohe I EUDR nariadenia (ďalej len „príloha“). Nie všetky výrobky vyrobené z danej komodity sú však automaticky nariadením aj postihnuté. Pre určenie, či sa na daný výrobok EUDR vzťahuje, je potrebné poznať jeho kód colného sadzovníka (kombinovaná nomenklatúra – CN codes), pretože len ak sa daný výrobok podľa tohto kódu nachádza v prílohe, len v tomto prípade sa na neho EUDR vzťahuje [2]. V prvom kroku sa teda treba pozrieť, či sa niektorá z daných komodít nachádza v port-fóliu spoločnosti. Ak áno a daný výrobok nájdete aj v zozname v prílohe, tak sa musíte začať na EUDR pripravovať. Ak daný výrobok v prílohe nenájdete, EUDR sa na Vás nevzťahuje. Napríklad, výrobok „mydlo“ nespadá pod pôsobnosť nariadenia, aj keď je vyrobené z palmového oleja, pretože tento výrobok nie je vyšpecifikovaný v prílohe. Pri zaraďovaní výrobku/tovaru sa treba zamerať aj na poznámky a vysvetlivky uvedené v colnom sadzovníku. V tabuľke 1 sú uvedené príklady, ktoré pod EUDR nariadenie spadajú, vrátane údaju o percentuálnom podiele na danej komodite na odlesňovaní.

Tabuľka 1 Zoznam komodít spadajúcich do pôsobnosti EUDR podľa prílohy I

Komodita	Počet položiek	Príklady produktov	Podiel na odlesňovaní (%)
Palma olejná	12	Palmové orechy, palmový olej, glycerol	34,0
Sója	4	Sójové bôby, múka, olej	32,8
Drevo	26	Palivové drevo, drevné uhlie, surové drevo, montované stavby z dreva, OSB dosky, stolový a kuchynský tovar a drevený nábytok, obaly z dreva, papier a celulóza, knihy, noviny	8,6
Kakao	6	Kakaové bôby, kakaové maslo, čokoláda	7,5
Káva	1	Pražená, nepražená, dekofeínová, kávové plevy, šupky	7,0
Hovädzí dobytok	10	Živé zvieratá, mäso, mäsové výrobky, kože	5,0
Kaučuk	12	Prírodný kaučuk, pneumatiky, duše, odevy	3,4

Subjekty spadajúce pod EUDR

Keď už viete, že sa na danú komoditu, resp. výrobok/tovar EUDR vzťahuje, prichádza na rad určenie, o aký typ veľkosti podniku ide. Účinnosť, ako aj povinnosti, sú totiž rozdielne pre veľké, stredné a malé podniky. Veľké a stredné podniky sú povinné EUDR aplikovať od 30. decembra 2025, zatiaľ čo malé a mikropodniky majú polročný odklad (30. jún 2026). Parametre definovania veľkosti podniku sú uvedené v tabuľke 2. Stále však nie je doriešená otázka, čo s podnikmi spadajúcimi do jedného koncernu. Či sa má v zmysle veľkosti posudzovať skupina ako celok alebo či sa majú posudzovať individuálne jednotlivé podniky skupiny.

Tabuľka 2 Parametre definovania veľkosti podniku podľa smernice EPAR 2013/34/EÚ [3]

Pre zaradenie musí podnik spĺňať aspoň dve z uvedených kritérií				
Veľkosť podniku	Veľké	Stredné	Malé	Mikro
Priemerný počet zamestnancov	> 250	≤ 250	≤ 50	≤ 10
Čistý obrat (€)	> 50 mil.	≤ 50 mil.	≤ 10 mil.	≤ 900 000
Celková bilančná suma (€)	> 25 mil.	≤ 25 mil.	≤ 5 mil.	≤ 450 000

Aplikácia EUDR	30. december 2025	30. jún 2026
----------------	-------------------	--------------

Následné si treba určiť, či sa spoločnosť považuje za tzv. hospodársky subjekt („operator“), alebo za tzv. obchodníka („trader“). Obchodník, hlavne keď ide o malé a stredné podniky, môže mať o čosi jednoduchšie požiadavky vyžadujúce nariadením. Za hospodársky subjekt sa považuje fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti umiestňuje výrobky na trh (dovozca, výrobca) vrátane vývozcu, zatiaľ čo obchodník je každá ďalšia osoba v dodávateľskom reťazci, ktorá v rámci obchodnej činnosti sprístupňuje výrobky na trh (distribútor). Tabuľka 3 ilustruje osoby spadajúce pod tieto termíny. Za hospodársky subjekt sa teda bude považovať dovozca kakaových bôbov, ale aj domáci výrobca čokolády, ktorý z týchto dovezených kakaových bôbov čokoládu vyrobí, keďže vyrába výrobok definovaný v prílohe. Naopak, ako už bolo skôr spomenuté, dovozca palmového oleja sa bude považovať za hospodársky subjekt, ale výrobca mydla s použitím tohto palmového oleja sa za hospodársky subjekt považovať nebude, pretože nevyrába výrobok uvedený v prílohe.

Tabuľka 3 Definovanie povinných subjektov spadajúcich pod EUDR

Obchodná činnosť	Hospodársky subjekt	Obchodník	Obchodná činnosť
	– uvádza na trh	– sprístupňuje na trhu	
– vyváža			
Špecifikácia	Dovozca	Distribútor – definované výrobky v prílohe I nevyrába, len s nimi obchoduje (nakupuje a predáva)	Špecifikácia
	Domáci výrobca komodít		
	Domáci výrobca definovaných výrobkov v prílohe I (nižšie v dodávateľskom reťazci)		
	Vývozca		

Preukazovanie súladu

Spoločnosti, ktorých sa EUDR týka, by mali zaviesť a implementovať systémy náležitej starostlivosti, aby potvrdili tvrdenia o odlesňovaní a súlade s legislatívou štátu pôvodu/výroby, čo je zhrnuté vo vyhlásení o náležitej starostlivosti. Vzor vyhlásenia je uvedený v prílohe II nariadenia. Treba si však dať pozor a nezamieňať si systém náležitej starostlivosti vyplývajúci z EUDR a zo CSRD [4].

Pri prvom uvedení na trh sú povinnosti pre všetky subjekty rovnaké bez ohľadu na veľkosť podniku. Rovnakou procedúrou musí prejsť nadnárodný podnik, ako aj malá rodinná firma. K diferenciacii požiadaviek prichádza až pri následnom spracovaní komodít, resp. ich distribúcii. V prípade príkladu skôr spomenutých kakaových bôbov a čokolády je celé preukazovanie na pleciach dovozcu kakaových bôbov. Ak je následný spracovateľ týchto bôbov (výrobca čokolády) malý alebo stredný podnik, nerobí celé preukazovanie, aj keď sa považuje za hospodársky subjekt, ale postačuje mu odvolať sa na vyhlásenie pôvodného hospodárskeho subjektu (vyhlásenie o náležitej starostlivosti a jeho referenčné číslo). V prípade veľkého podniku ako výrobcu čokolády však takéto uľahčenie nebude možné a aj výrobca čokolády musí prejsť celým preukazovaním, resp. uistením sa, že údaje z pôvodného preukazovania sú správne a vo svojom vyhlásení sa odvolá na vyhlásenie dodávateľa. Veľký podnik ako hospodársky subjekt bude musieť ešte navyše každoročne zverejňovať aj správu o náležitej starostlivosti. Veľký podnik – obchodník sa môže spoľahnúť na náležitú starostlivosť, ktorá bola predtým

vykonaná v dodávateľskom reťazci, v prípade nesúladu však zostáva zodpovedný on, preto je dôležité preverovanie si informácií. Malým a stredným podnikom – obchodníkom by malo postačovať zhromažďovanie informácií, od koho výrobky nakúpili a komu predali, spolu s referenčnými číslami jednotlivých výrobkov. Veľmi dôležitá je tu preto komunikácia medzi jednotlivými článkami v reťazci.

Tak, ako už bolo uvedené, definované komodity a definované výrobky z nich nesmú spôsobovať odlesňovanie, čo znamená, že nesmú byť z pôdy, ktorá bola odlesnená po 31. decembri 2020, a teda nebola z lesa premenená na poľnohospodársku pôdu, v prípade ťažby dreva musí byť les schopný sa prirodzene obnoviť. Ďalej musia byť vyprodukované v súlade s legislatívou krajiny pôvodu, konkrétne musia byť dodržané ľudské práva, colné a daňové predpisy, predpisy ohľadom ochrany životného prostredia, ako aj napríklad ťažobné predpisy. Zatiaľ však nie je jasné, ako by sa táto požiadavka mala kontrolovať. Stále sa verí v usmernenie zo strany európskych zákonodarcov, pre drevo by však licencia FLEGT mala zaručovať súlad. Následne sa vypracuje vyhlásenie o náležitej starostlivosti, ktoré sa nahrá do informačného systému Európskej komisie (ďalej len „EK“). Na základe tohto vyhlásenia systém vygeneruje referenčné číslo, ktorým sa povinné subjekty preukazujú a poskytujú ho nasledujúcim článkom v reťazci. Aby sa komodity/výrobky považovali v súlade s nariadením, vyhlásenie musí uvádzať maximálne zanedbateľné riziko nesúladu. Ak bude riziko väčšie, výrobok nebude možné uviesť na trh. Otázkou taktiež ostáva, ako často sa má toto vyhlásenie podávať. Žiaľ, tu nie je jasná odpoveď a nebude pravdepodobne ani univerzálny návod. Odporúčanie EK je zatiaľ k uvádzaniu väčšieho objemu výrobku/komodity na jedno vyhlásenie a nižšiemu počtu vyhlásení. EK by mala vydať aj k tomuto nariadeniu tzv. *Guidelines* („pokyny“), ktoré by mali bližšie objasniť jednotlivé časti nariadenia a obsahovať aj návody a postupy.

Systém náležitej starostlivosti

Systém náležitej starostlivosti v sebe zahŕňa:

- zber informácií,
- opatrenia na posúdenie rizika,
- opatrenia na zmiernenie rizika.

Zber informácií pozostáva zo zhromažďovania informácií, dokumentov a údajov k jednotlivým komoditám/výrobkom a ich uchovávanie päť rokov. Zbierajú sa údaje o samotnom výrobku (čo to je), krajina pôvodu, množstvo, informácie o dodávateľskom reťazci (aby sa mohla preukázať dôveryhodnosť vyhlásenia). Dôležitou súčasťou je geolokácia, t. j. identifikácia konkrétnej parcely pôdy, z ktorej komodity pochádzajú. Ak na výrobok boli použité suroviny z viacerých lokalít, treba preukazovať každú lokalitu, ak jedna lokalita nebude spĺňať podmienky, alebo ich nebude možné preukázať, výrobok nebude môcť byť uvedený na trh.

Po získaní informácií nastáva zo strany subjektu posúdenie rizika, či môžu byť príslušné výrobky nevyhovujúce s nariadením. Aby mohli byť výrobky uvedené na trh, musí sa dospieť k záveru, že neexistuje žiadne riziko alebo že existuje len zanedbateľné riziko nesúladu. Pri posudzovaní rizika sa berie do úvahy 14 kritérií, ako napríklad výskyt lesov v krajine, pôvodné obyvateľstvo a konzultácie s ním, rozšírenosť odlesňovania či degradácia lesov, zložitnosť dodávateľského reťazca a zmiešavanie výrobkov, spoľahlivosť informácií, rozšírenosť korupcie atď. Vyhodnotenie kritérií by sa malo aspoň raz ročne preskúmať. Ak z posudzovania rizika vznikne väčšie ako zanedbateľné riziko, výrobok nebude môcť byť uvedený na trh alebo bude potrebné prijať opatrenia na zmiernenie tohto rizika a náležite ich aj zdokumentovať.

Zjednodušená náležitá starostlivosť

EK by mala pripraviť zoznam rozdelenia krajín podľa ich rizikovosti – nízko rizikové, stredne rizikové a vysoko

rizikové. Predpokladá sa, že do nízko rizikových krajín by mali spadať členské štáty EÚ. Ak bude komodita pochádzať z nízko rizikovej krajiny, mala by sa na ňu vzťahovať zjednodušená náležitá starostlivosť, a teda nebude potrebné vyhodnocovať všetky kritériá rizika, ale napríklad len zložitosť dodávateľského reťazca, riziko obchádzania nariadenia alebo riziko zmiešavania komodít.

EUDR a prepojenosť na rozšírenú zodpovednosť výrobcov

Príloha I nariadenia obsahuje aj komodity a výrobky, ktoré spadajú pod tzv. rozšírenú zodpovednosť výrobcov, a to komoditu kaučuk a drevo. Vybrané položky (kódy kombinovanej nomenklatúry) uvádzame v tabuľke 4. Tzv. vyhradené výrobky obaly a neobalové výrobky možno nájsť v komodite drevo. V prípade neobalových výrobkov sú to tlačené materiály, ako napríklad noviny, časopisy, knihy. V prípade obalov ide o drevené obaly – debny, klietky, bubny, palety, sudy a prípadne papierové obaly uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry (colného sadzovníka). Práve pri obalovom materiáli sa ustanovuje výnimka, a to, že nariadenie sa nevzťahuje na baliaci materiál využívaný výlučne ako baliaci materiál na podporu, ochranu alebo prepravu iného výrobku umiestneného na trh. Tu sa otvárajú otázky priamej aplikácie do praxe. Uvedená výnimka je totiž ustanovená pod kódom 4415, čo sú drevené obaly. Je teda otázne, či sa má vzťahovať aj na papierové obaly. Taktiež je nejasné, či sa výnimka týka obalov ako celku, keďže vo všeobecnosti sa baliaci materiál využíva výlučne na podporu, ochranu a prepravu tovaru, alebo či sa týka výnimka len baliaceho materiálu, ktorý už bol použitý na zabalenie výrobku, a teda priamo v tomto čase slúži na podporu, ochranu a prepravu tovaru. Taktiež by sa dalo polemizovať, či sa pojmy „podpora, ochrana a preprava“ vzťahujú len na prepravné, resp. skupinové obaly, alebo či aj na tie spotrebiteľské, keďže aj tie poskytujú ochranu.

Tabuľka 4 Vybrané položky z prílohy I nariadenia spadajúce pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov

Kaučuk	
4011	Nové pneumatiky, z kaučuku
4012	Protektorované alebo použité pneumatiky z kaučuku; plné obruče alebo komorové obruče, behúne plášťa pneu-matiky a ochranné vložky do ráfika pneumatiky, z kaučuku
4013	Duše pneumatík, z kaučuku
Drevo	
4415	Debny, debničky, klietky, bubny a podobné obaly z dreva; káblové bubny z dreva; jednoduché palety, skriňové palety a ostatné nakladacie plošiny, z dreva; nastavné rámy paliet z dreva (okrem baliaceho materiálu využívaného výlučne ako baliaci materiál na podporu, ochranu alebo prepravu iného výrobku umiestňovaného na trh)
4415	Sudy, kade, škopky, korytá a ostatné debnárске výrobky a ich časti, z dreva, vrátane dúh (časti steny suda)
Celulóza a papier uvedené v kapitolách 47 a 48 kombinovanej nomenklatúry s výnimkou výrobkov z bambusu a zhodnotených výrobkov (z odpadu a zvyškov):	
47 Vlákna z dreva alebo ostatných vlákňitých celulóзовých materiálov; zberový (odpad a výmet) papier alebo lepenka	
48 Papier a lepenka; predmety z papieroviny, papiera alebo lepenky	
49	Tlačené knihy, noviny, obrazy a ostatné výrobky polygrafického priemyslu, rukopisy, strojopisy a plány, z papiera

Každá aplikácia novej legislatívy sa stretáva s množstvom otázok, dilem, nejasností. Tak je tomu aj pri tomto nariadení. Preto EK vypracovala dokument s najčastejšie kladenými otázkami, ktorý už bol viackrát aktualizovaný [5]. Aj na základe tohto dokumentu by sa na skôr načrtnuté aplikačné problémy mohli aplikovať nasledujúce odpovede. Ak je obalový materiál uvádzaný na trh ako výrobok (teda nie je použitý na zabalenie), pod pôsobnosť nariadenia spadá a treba ho zahrnúť do náležitej starostlivosti, čiže prejsť celým posudzovaním (preukázať, že pochádza z komodít, ktoré neboli vyťažené z odlesnených území, že dané predpisy krajiny pôvodu boli dodržané,

zahrnúť to do vyhlásenia o náležitej starostlivosti, podať vyhlásenie cez informačný systém EK, poskytovať informácie následným článkom v reťazci vrátane referenčného čísla prideleného k danému výrobku). Ak takýto výrobok (prázdny obal) prechádza následne cez viacerých obchodníkov/distribútorov, stále spadá pod EUDR a v závislosti od veľkosti podniku sa ním treba zaoberať (veľké podniky – preverovanie skutočností, malé a stredné podniky – postačuje prevzatie referenčného čísla). A to až do bodu, kým sa nepoužije na zabalenie, a teda nebude slúžiť na podporu, ochranu a prepravu. Čiže na spoločnosť, ktorá tento prázdny obal použije na zabalenie, by sa už nariadenie vzťahovať nemalo. Povinnosti sú teda dané na skutočného výrobcu obalu, resp. dovozcu prázdnych obalov. Aj napriek tomu sa však odporúča, aby si aj následné články v reťazci (hlavne spoločnosť, ktorá použila obal na zabalenie) tieto skutočnosti preverovali a pýtali sa svojho dodávateľa na súlad s EUDR, a to pre zachovanie si svojej reputácie, aby vedeli aj oni preukázať dôveryhodnosť svojho dodávateľského reťazca a mohli deklarovať spoluprácu so zodpovednými spoločnosťami. Povinnosti by sa mali vzťahovať tak na drevené, ako aj papierové obaly – dokument nešpecifikuje výnimku len na drevené obaly pod kódom 4415, resp. hovorí vo všeobecnosti o obaloch. Taktiež ani delenie na spotrebiteľské, skupinové a prepravné obaly nie je nijak konkretizované, takže by to mali byť obaly ako celok. Tak-že keď sú obaly nakupované ako samostatný artikel, nie ako súčasť niečoho, pod nariadenie spadajú. Rovnako sa to vzťahuje napríklad na návod na použitie. Ak je súčasťou výrobku, nespadá pod pôsobnosť nariadenia. Ak je však dodávaný na trh samostatne, tak tu sa naň už povinnosti vzťahovať budú.

Ďalšou výnimkou sú výrobky z recyklovaného papiera, resp. z recyklovanej suroviny, keďže dokazovanie pôvodu materiálov u takýchto výrobkov by bolo naozaj nemožné. Aj tu si však treba dať pozor. Výrobky spadajú pod túto výnimku len v prípade, keď sú vyrobené zo 100 % recyklátu. V prípade, keď obsahujú nejakú časť aj z primárnej suroviny, treba deklarovať pôvod a ostatné veci s tým súvisiace pre túto časť pochádzajúcu z primárnej suroviny. A keďže takmer každý recyklovaný výrobok obsahuje aj zložku z primárnej suroviny, posudzovaniu sa nevyhnujú ani výrobcovia výrobkov z recyklovaných materiálov, ak sú tieto výrobky definované v prílohe nariadenia.

Pozor si treba dať aj na vedľajšie produkty. Aj na ne sa nariadenie vzťahuje (ak spadajú pod dané komodity/výrobky) a nepochádzajú zo spracovania odpadu.

Aj toto nariadenie patrí medzi tie, ktoré vytvárajú enormný tlak na hospodárstvo celej Európskej únie aj mimo nej. Čas na prichystanie sa na jeho aplikáciu sa kráti. Pôvodný termín preukazovania súladu bol nastavený na tento december pre veľké a stredné podniky, pre malé a mikropodniky polrok 2025. Na európskych zákonodarcov sa však obrátilo viacero zväzov a združení, vrátane aj tých slovenských, so žiadosťou o posun jeho účinnosti, keďže by to podľa ich názoru mohlo viesť k narušeniu dodávateľských reťazcov, vytvárať bariéry na trhu, negatívne ovplyvniť malých farmárov či mať veľké negatívne finančné následky na globálny obchod ako celok [6]. Spoločnými silami sa teda podarilo aplikáciu tohto nariadenia posunúť o rok. Netreba však zaspáť na vavrínoch, keďže rok ubehne veľmi rýchlo. A preto treba aj tejto ďalšej „písmenkovej skratke“ venovať pozornosť a začať sa na ňu pripravovať. ■

Zoznam zdrojov:

- [1] *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Text s významom pre EHP)* [online]. [cit. 2024-09-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1115&qid=1727336895727>>.
- [2] *Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2364, ktorým sa mení príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku* [online]. [cit. 2024-09-26]. Dostupné na: <<https://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/clo-obchodny-tovar/nomenklatura/colny-sadzobnik>>.
- [3] *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Text s významom pre EHP)* [online]. [cit. 2024-09-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02013L0034-20240528&qid=1727686467131>>.
- [4] *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Text s významom pre*

- EHP*) [online]. [cit. 2024-09-26]. Dostupné na: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>>.
- [5] *Frequently asked questions – deforestation regulation* [online]. [cit. 2024-09-26]. Dostupné na: <https://environment.ec.europa.eu/publications/frequently-asked-questions-deforestation-regulation_en>.
- [6] Dostupné na: <<https://fefac.eu/newsroom/news/scholz-pushes-to-delay-eudr-to-avoid-supply-chain-disruptions/#:~:text=%7C-,German%20Chancellor%20Scholz%20pushes%20to%20delay%20EUDR%20to%20avoid%20supply,effect%20on%20December%2030%2C%202024>> [online]. [cit. 2024-09-26].

Zdroj: Odborný časopis *Odpady – minimalizácia, zhodnocovanie a zneškodňovanie 10/2024* alebo jeho online vydanie dostupné na portáli www.ropoobce.sk